

Muistio

1 (3)

17.5.2016

SP 171/C11.2/2016

Salassa pidettävä

Julkl24 § 12 k

Julkinen Finanssivalvonnan johtokunnan asiaa koskevan päätöksen julkistamisen jälkeen.

Suomen Pankin lausunto Finanssivalvonnan johtajan esitykseen makrovälineiden käytöstä 3.5.2016

Finanssivalvonta on pyytänyt Suomen Pankkia toimittamaan lausunnon johtajan päätösesityksestä Finanssivalvonnan johtokunnan päätöksentekoa varten.

Finanssivalvonnan pääjohtaja esittää, että Finanssivalvonnan johtokunta:

- asettaa muuttuvan lisäpääomavaatimuksen edelleen 0,0 %:n tasolle, ja
- päättää sitovan 10 %:n luottolaitoskohtaisen alarajan asettamisesta sisäisiä malleja käyttävien luottolaitosten asuntolainasalkun keskimääräisille riskipainoille 1.7.2017 alkaen vakavaraisuusasetuksen artiklaan 458 pohjautuen.

Suomen Pankin lausunto

Suomen Pankki puoltaa Finanssivalvonnan johtajan esitystä

- *asettaa muuttuva lisäpääomavaatimus edelleen 0,0 %:n tasolle.*
- *päättää sitovan 10 %:n luottolaitoskohtaisen alarajan asettamisesta luottolaitosten asuntolainasalkun keskimääräiselle riskipainolle 1.7.2017 alkaen vakavaraisuusasetuksen artiklaan 458 pohjautuen.*
- *pitää ennallaan muiden merkittävien luottolaitosten (O-SII) lisäpääomavaatimusten taso.*
- *Lisäksi Suomen Pankki tukee analyysin jatkamista tehtyjen makrovakaustoimenpiteiden vaikutuksista ja mahdollisten lisätoimenpiteiden tarpeesta.*

1 Makrovakausräykymät

Euroalueen rahapolitiikka ja kotimainen finanssi- ja rakennepolitiikka tukevat Suomen hitaasti elpyvää taloutta. Heikon suhdannetilanteen vallitessa ei ole näkyvissä akuutteja rahoitusvakautta uhkaavia tekijöitä. Matala korkotaso voi kuitenkin kanavoitua omaisuushintoihin nopeastikin ja lisätä riskiä ylivelkaantumisesta.

Kotitalouksien velkaantuminen on jatkunut tulojen ja talouden kasvua nopeampana. Asuntojen hintojen ja asuntoluotonannon kehitys on kuitenkin ollut maltillista. Nopeinta kasvu on ollut kotitalouksien taloyhtiölainoissa. Ylivelkaantumisen ja asuntohintojen

17.5.2016

SP 171/C11.2/2016

Salassa pidettävä

JulkL24 § 12 k

liiallisen nousun seuraukset olisivat todennäköisesti vaikeasti hallittavissa taloutemme haavoittuvuuksien (julkisen talouden kestävyysvaje, kasvava velkaantumien sekä kilpailukykyongelmat) vuoksi. Asuntomarkkinoiden jatkuva seuranta on tärkeätä sillä häiriöt asuntomarkkinoilla ovat yleisin vakavan finanssikriisin syistä ja koska ylivelkaantuminen alistaa kansantalouden häiriöille ja siten hidastaa talouskasvua keskipitkällä aikavälillä.

Suomen pankkisektori on tällä hetkellä vakavarainen. Pankkisektorin omavaraisuusaste on viime vuoden aikana kohonnut uuden pääoman hankinnan ja kertyneiden voittovarojen kasvun myötä. Järjestämättömien saamisten osuus on euroalueen alhaisimpia. Vallitseva matala korkotaso helpottaa kotitalouksia ja yrityksiä, mutta samalla heikentää pankkien korkokatetta. Keskittyneisyys, markkinavarainhankinnan suuri osuus ja Pohjoismaiden rahoitusjärjestelmien väliset kytkennät ja niihin liittyvä tartuntavaara ovat keskeisiä riskitekijöitä.

Makrovakauseräpolitiikalla voidaan hillitä velkaantumisen kasvua ja turvata pankkijärjestelmän vakautta ja myös pienentää tulevien rahoituskriisien todennäköisyyttä. Suomessa käytettävissä olevasta välineistöstä kuitenkin puuttuvat järjestelmäriskipuskuri ja kotitalouksien lainanhoitokyvyn riittävyyteen liittyvät sitovat vaatimukset.

2 Yhteensopivuus muun talouspolitiikan kanssa

Rahaolot ovat koko euroalueella erittäin keveät. Vuoden 2014 kesäkuusta lähtien käyttöön otetut EKP:n rahapoliittiset toimet ovat selvästi edistäneet yritysten ja kotitalouksien lainansaannin helpottumista ja luotonannon lisääntymistä koko euroalueella. Heikkojen inflaationäkymien vuoksi korot tulevat EKP:n neuvoston arvioiden mukaan pysymään alhaisina pitkään, mikä yhdessä laajan arvopapereiden osto-ohjelman kanssa heijastuu markkinakorkoihin, pankkien keskuspankkiluottojen kustannuksiin ja saatavuuteen sekä myös pidempiin velkapapereiden korkoihin. Maaliskuussa EKP:n neuvosto päätti useista toimista, joilla edistetään hintavakaustavoitteen saavuttamista. Toimissa hyödynnetään eri rahapolitiikan välineiden välisiä synergiaetuja, ja niiden mitoituksella pyritään entisestään helpottamaan rahoitusoloja ja edistämään luotonantoa. Näin tuetaan euroalueen talouden elpymistä ja edistetään inflaatiovahdin palautumista hieman alle kahteen prosenttiin keskipitkällä aikavälillä.

Suomen Pankki arvioi, että euroalueen rahapolitiikan viritys on sopusoinnussa Suomen talouden kehityksen kanssa. Jotta rahapoliittisten toimien kaikki hyödyt voidaan saavuttaa, tarvitaan kuitenkin päättäväisiä toimia muilla politiikan aloilla myös Suomessa, sillä merkittävä osa talousongelmistamme ovat rakenteellisia.

Muistio

3 (3)

17.5.2016

SP 171/C11.2/2016

Salassa pidettävä

JulkL24 § 12 k

Toimenpidesuositus perustuu Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan makrovakauseraporttiin sekä Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan asiantuntijoista koostuvan valmisteluryhmän toimenpidesuosituksiin johon myös makrovakauseryhmä on yhtynyt.

3 Johtopäätökset

Muuttuvan lisäpääomavaatimuksen ensisijaisena perusteena käytettävä luottokannan ja BKT:n suhteen trendipoikkeama oli vuoden 2015 lopulla 2,6 % -yksikköä, mikä antaa muuttuvalle lisäpääomavaatimukselle ohjearvon 0,25 %. Luottokanta/BKT-trendipoikkeama on trendinomaisesti laskenut vuodesta 2010 ja sen tuorein havainto on matalin sitten vuoden 2005. Täydentävät riskimittarit ja vaimeana jatkunut luottosuhdanne eivät viittaa merkittävään rahoitusjärjestelmän haavoittuvuuksien kasvuun. Tällä hetkellä ei siten ole erityistä perustetta luottosuhdanteen hillitsemiseen muuttuvaa lisäpääomavaatimusta korottamalla.

Sen sijaan sitovan vähintään 10 %:n alarajan asettaminen asuntolainojen riskipainoille on makrovakauseräkulmasta perusteltua sen varmistamiseksi, että pankkisektori kokonaisuudessaan asettaa riskipainot riittävän varovaisesti sellaiselle tasolle, että se ottaa huomioon asuntoluottomarkkinoilla muodostuvat järjestelmäriskit. Sisäisten mallien menetelmään perustuvien asuntolainojen riskipainojen mataluus kansainvälisessä vertailussa ja riskipainojen erot pankkien välillä viittaavat siihen, että ne eivät riittävästi huomioi järjestelmäriskejä.

Sitovan alarajan maltillinen korotus on luottomarkkinoita tervehdyttävä ja keskipitkän aikavälin riskejä vähentävä. Toimenpiteen ei arvioida sisältävän sellaisia suhdanneluonteisia vaikutuksia, jotka olisivat ristiriidassa rahapolitiikan tavoitteiden, talouden elpymisen tai luottomarkkinoiden vakaan toiminnan kanssa.

SUOMEN PANKKI

Erkki Liikanen
pääjohtaja

Mika Pösö
osastopäällikkö, johtokunnan sihteeri

Jakelu

Finanssivalvonnan johtokunta, Finanssivalvonnan johtaja, Jyri Helenius, Peik Granlund